

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XVII. Necessariu[m] videtur/ animab[us] in purgatorio/ sicut minui
horrore[m]/ ita & augeri Chari[t]tatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

videtur: solo superflite gemitu p auxilio. Ex quo igno nō
īpi, sed alij intelligūt eos adhuc sperare, sed omitto verbosius
de ea re loqui, q̄ est obstrusū. **¶** Ma ne & mihi obj̄āt veniales
questores, q̄ sine pbatione loquor, q̄ q̄ non vt illi, assero, q̄
ignoro, s̄ d̄ disputo & quero: & eorū p̄sumptā certitudinem:
dubiā imo nullam esse contēdo.

CON: XVII.

**Necessariū videtur/ animab⁹ in purgatorib⁹/ sicut
minui horrore/ ita & augeri Chan atem.**

¶ Et hęc nititur p̄cedentibus tribus Condu: Sed tñ declares
mus eā, & ponamus (sicut cōpimus) animarū decedentū tria
ḡna. Primū earū/ quę sunt fide oīno vacuę (.i. damnatę)
has necesse ē i morte excipi summo horrore & desperatione:
iuxta illud. virū iniustū mala capient in interitu. Et iterū. Mors
peccatorū pessima, sez quia nō habēt fiduciam in deo: ideo
cōphendit eos ira. Secūdū earū/ q̄ sunt fide oīno plenę
atq̄ perfectę (.i. beatę) hos necesse ē in morte excipi summa se-
curitate & lętia, iuxta illud. Iustus cū ceciderit non collidetur,
dñs em̄ supponit manū suā. Et iterum. Preciosa in conspectu
dñi mors sanctorū eius. Et iterum. Iustus si morte p̄occupatus
fuerit, in refrigerio erit. Et causa vtriusq̄ ē, quia iniustias inue-
nit qđ timuit: timuit autē semper morte & poenā. Iustus autē
satur hui⁹ vitę/ maxime cupiuit dissolui, ideo desiderium eius
tributū est ei. Ille non dimidiauit dies suos, iste vltra perfectū
plongauit in colatū suū/ ideo qđ ille horret, iste querit/ diuersi-
ssimo studio affecti, qđ illi summus horrore est: huic ē sum-
mū lucrū & gaudiū. Terciū earū/ quę sunt fide imperfectę/
& hęc varię differētes inter plenā & nullā fidē. Credo autē non
negari ab vllō: quas dā anīas imperfectę fidei decedere, sed tñ
infra id suadebimus latius. Igitur cū imperfectio fidei sit ni-
hil aliud/ nisi imperfecta nouitas vitę in spiritu: & adhuc reli-
quū de vetustate carnis & Adę (Si em̄ esset p̄fecta non timeret
poenā, nec in uite moreretur: aut cū affectu terreo huius vitę
migraret) clarū videtur/ anīab⁹ necessariū esse, non solū tol-
lere poenas, sed etiā addere p̄fectionē nouitatis: & tollere resis-
dū vetustatis (.i. amorē vitę & timorē mortis atq̄ iudicij) nā
q̄ tūc q̄ tolleretur poena (si esset possibile) non per hanc ob-
lationē esset sana, sicut nec in ista viā per ablationē poenarū
solā/ q̄s melior sit, sed p̄ additionē grę & remotionē peccati,
quare & illis primo peccatū auferendū est (.i. imperfectio fidei
sp̄i charitatis).

F

¶ Secundo. Nulla poena vincitur fuga aut timore, verū est
em puerbiū. Qui timet infernū, descēdet in eū, imo qui timet
pruinā cadet super eū nix. Iob. .i. plus cadet super eū q̄ t̄
muit. Om̄is poena timore sui augetur & roborat, sicut amore
minuitur & infirmatur. Vincitur autē poena amore & amplexu
sui: deinde nulla poena ē molesta: dū fuerit victa, ideo amāti
poenas & mortē nō sūt moleste, sed dulces: q̄a per amorē &
spiritū v̄stē. Sūt autē moleste timenti: quia per timorē & iram
ei dominātur. Si ergo purgatoriu affligit anīas, & molest⁹ est
eis pauor / euidens est, eis deesse amorem & sp̄m libertatis, &
ad esse ligā ac timorē, atq; hunc defectū amoris, v̄o co imp-
fectā sanitatē sp̄s, cum autē sine perfecta sanitate nullus celū in-
trabit: tandē concludo, necessariū illis esse / augeri charitatē &
sanitatē, sicut minuē horrorē.

Si quis ista negauerit, neq; crediderit, cōtenderitq; anīas
esse ibi perfectas / in vita sp̄s, solūq; debita p̄terita poenae
luere. Rūdeo primū, probent & ip̄i suā sniam, quā & ego
nego, & certus sum, q̄ vel nullis v̄ infirmioribus rationibus
sua pbabūt. Secundo age: Quēro an negent triplex illud
supra positiū anīarū genus decedentiū, si admittunt terciū q̄q;
genus: Respondeāt ad p̄dicta, quō auferatur pusillanimitas,
sp̄s & timor, q̄n perfectus homo: sicut pater eius, deus nihil
timet, o a p̄t, oia sufficit: i oibus gaudet ac delectatur. Si non
admittunt, sed in morte perfici fidem arbitrantur / ac sic solū
modo poenę soluendę restēt / & hoc totū sit purgatoriu: ratio
scz debitarū poenarū. Tum p̄ter id q̄ iam fortissimū & infors
lubile p̄duxī argumentū videlicet / q̄ nulla scriptura / nulla
ratione, suā sniam possint pbare, tū adhuc via sua foria pro-
cedā. Sic em̄ & illi opinatores & postillatores faciūt.

Primo. Ad quid deus vult puniri perfecti sin sp̄s: ad sa-
tisfactionē? Contra. Super omnē satisfactionē, est charitatis
satisfactio / neq; em̄ deus ip̄e etiā per poenas v̄l aliud requirit
q̄ vt perficiatur charitas. Charitas enim (nisi Aplūs mentitur)
opit multitudinē peccatorū. At illos iam esse p̄fectę charitatis
positū fuit. Secundo. Deo maxie satisficit p̄ voluntatē: vbi nō iue-
nit facultatē / vt B. Aug: sc̄it tota eccl'ia. At illi si sūt p̄fectę
charitatis / t̄ h̄ v̄oia. t̄ necessario: & t̄ facultatem non
h̄nt defectū vite, q̄re necessario, solavolūtate ab̄de satisfaciūt

Tercio. Perfecti tales oia reddūt deo, quæ cūq; debēt / quia
nihil ampli⁹ debēt, q̄ vt se totos ip̄os cū intima voluntate offe-
rāt, de⁹ em̄ ab̄ hōie nihil requirit ampli⁹, q̄ ip̄m, totū sicut d.
p̄besili cor tuū mihi, imo per poenas cogit hominē ad id, vt se
totū offerat, quō ergo eo facto poenę manēt: ad qd cogūt?

Quarto. Finge animā in morte perfectę fidei & caritatis
quę adhuc forte debeat vij. dies ieiunare / aut aliā Canonicam
pœnā implere. Hic ergo, deus tam crudelis est, vt animā quę
summa diuinitate ad eū sitit, eūq̄ super omnia vehemētissime dis-
ligit, quę proximo suo omnia plenissime ignouit, & sibi omnia
ignofci vehemētissime cupiuit, cui ppter hęc etiam debita fuit
apud deū & hoīes ignofcētia (Talis est em̄ anīa, quę sana cha-
ritate moritur) hic in q̄ deus, non remittit septē illos dies ppter
summā in eū & pximū charitatē & humilitatē, quę sunt sum-
mę oīm elemosynarū, qui tñ in euangelio dicit, omnia remitti
& munda esse ihs, qui dant non de corde, sed de ihs quę sup-
fluūt elemosynas, & seruo solū roganti & nihil facienti, nisi p-
mittētī, omne debitū dimisit, etiā pmissione data libera. Nec
saltem intuetur deus in hac re, q̄ tam facilis est viuētibus, sine q̄
mortis periculo tanta concedere / morituris vero & summo iā
piculo pressis, tam difficilis ē ad remittendū tā parua / tō mag-
nē charitatē quis crederet aut quibus id vñs suadebūt: aut ergo
desinant sua tam confidenter p̄dicare / aut melius roborēt / &
ista dissoluāt. Nos interim feruēmus, anīas ī purgatorio, nō
propter solā pœnā, imo ppter defectū charitatis laborare in
pœna: quia hic noluerūt laborare ad perfectiōnē / aut si pfectę
sunt oīmib⁹, pœnis amore triūphatis, liberas esse / nec em̄ sic de
dei bonitate sapio / q̄ intuitu perfectę & eterne charitatis, non
remittat quibusdā pœnā ipis breuissimā, qui ppter modicam
charitatē, oībus passim remittit eternā, & qui sepius in vita ig-
nouit omnes pœnas pro vno opere inceptę charitatis, non re-
mittat vnq̄ ī morte, aliquas pœnas, p omī opere consumatę
charitatis, veruntm̄ hęc sunt disputata: quia mirabilis est deus
ī sanctis suis, meli⁹ facerem⁹, si tā dubia relinq̄remus, & ī popu-
lū alia certiora docerem⁹ / potēs ē deus cū illis: nec īm̄ hęc nec
scdm̄ illā sniam agere, nō em̄ nro, sed suo iā iudicio subiecti:
quia p̄ & ibi p̄ure gratis / vt ostēdat gloriā gr̄æ suę, sicut fecit
in Iob & Paulo, Tamē vltimo &

Quinto suadeo conelusionē. Si purgatoriū tantūmodo
ē pœnarū officina / cur non potius vocat̄ punitoriū, potiusq̄
purgatoriū. Ratio em̄ & vis vocabuli, purgatiō nē aliquā im-
portat, quę intelligi non p̄t nisi verustatiōe p̄tatiōis: quo
sunt imundi / q̄ terrenorū affectu fidei puritatē impediunt.
Q̄ si noua (vt sunt ad distinctiones prompti) vsi equiuoca-
tiōe, dixerit esse purgationē hic idē, qđ solutionē, ut nū pur-
gatę dicāt / cū p̄nę fuerint solutę. Rūdeo, hoc eadem facilitate
Fij

contendit, quia probatur. Quod si & ipsi contempserint vim vocabuli
ad purgationem viti orum extendi, Esto sane, non contendo, id
tamē effectus est, ut utiq; esse dubium, ideo propositere alteri illorum,
tanta certitudine in populos aut persum / maxime cum nec ratio
nominis illorum sine congruat.

¶ Sexto. Et ad hoc valet illud Greg: dist: xxv. c. qualis, ubi
non poenas in modo, sed culpas remitti dicit in futuro, scz
veniales / ut ibidem exempla ponit. At remissio culpae non fit sine
grae infusione, & horror mortis est sanctis: peccatum veniale, sed
non paruum.

¶ CON: XVIII.

Nec probatum videtur vllis / aut rationibus aut scrip-
pturis quod sunt extra statum meriti seu augēde cha-
ritatis.

¶ Hoc enim robustissimum est meum aduersus oppositam opi: argu-
mentum, quod videlicet sine auctoritate docetur. Nostra autē certe
vel eo nititur auctoritate, quod sine addita gratia nullus timor pellis-
tur, quae sola perfecta charitas oras mittit. Haec autē conclusio: pro-
uenit argu: contra, qui dicerent contra me, sunt extra statum meriti /
quare tres praecedentes conclusio: falsae. Ego autē ut opinando & dis-
putando nihil asserendo, sicut coepi, persequar, dico. Si purgas-
torium solum est soluenda poenarum officina, & anie in illo sunt
suo affectu (ut ego sentio) imunde / nec ab eo vitio purgatur,
fieret purgatorium idem quod infernus, quia infernus est, ubi pe-
na est cum culpa manente. At in anibus purgatorij est culpa, scz
timor poenarum, & defectus amoris. cum iustus sed in Isa: viij. nis-
hil debeat timere, nisi solum deum / ergo peccant sine intermissione
quoad diu horrent poenas & querunt requiem. Quod per prophetam, quia quod
runt: quod sua sunt plus quam voluntate dei: quod est contra charitatem
Quod si amant deum: amant amore concupiscentiae (i. vitioso) cum
etiam in suis poenis debeant diligere deum & glorificare ac fortiter
sustinere. Atque ut inter tot disputationum spineta etiam asseram
aliquid. Ego libere confiteor me credere, nullam animam redimi de
poenis purgatorij propter suum timorem: donec posito timore /
incipiat amare voluntate dei in talis poena, & plus dei volun-
tatem amet quam poenam timeat, imo sola dei voluntatem diligat, poe-
nam vero vilipendat: aut in voluntate dei etiam amet / Quia oportet
ut iusticia diligat animum qui saluetur. At iusticia est deus, qui hanc poe-
nam operatur, deinde illud Christi, qui non accipit (i. vult &
amans portare) crucem suam & sequitur me non est me dignus, at